

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

§. 2. Ratione, & experientia propositionis doctrina comprobatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica

NVI

129

desumpta, patitur motus aliquos turpes, & inhonestos provenientes ex ipsius natura, seu partis inferioris debilitate, absq; vlllo consensu voluntatis, in cuius potestate non est tunc prædictos motus evitare, imò potius ipsa voluntate renuente, & cum magna eius displicentia eos patitur, quod ad evitandam molestiã anxietatem & afflictionem sanctarum mentium, quæ huiusmodi res intuitè patiuntur, & ad earum salutem, ne scilicet propter hæc ab orationis, & contemplationis saluberrimis exercitiis auertantur, adnotare, & docere convenientissimum fuit.

§. II.

Ratione, & experientia propositionis doctrinæ comprobatur.

4. **A**D hunc ergo sensum, quem ipsa clarè exprimit, intellecta hæc propositio verissima proculdubio est, constatq; tum experientia, sæpe enim audiuimus personas aliquas spirituales vitam perfectissimam, atque purissimam agentes fateri non sine magna verecundia se in oratione, vel contemplatione, ac rerum spiritualium delectatione huiusmodi turpibus motibus, ac delectationibus sensuualibus, reluctante voluntate, imò, & cum magna animi molestiã, & dolore in inferiori parte affici. Tum etiam ratione philosophica, quam indicat sapientissimus Magister Basilus Legionensis in Defensorio supra citato propositione 18. Etenim certum est, quod magna aliqua lætitia, vel tristitia ipsius animæ propter cõiunctionem eius ad corpus est etiã occasionaliter causa transmutationis corporalis secundum calorem, vel frigus, quæ transmutatio per accidens se habet ad prædictum animæ affectum, per se tamen ordinatur ad aliquem actum appetitus sensitivi, quã doctrinam expressè docet D. Thom. q. 26. de verit. art. 10. in corpore, vbi sic habet: *Secundum naturam ordinem propter colligationem virium anima in vna essentia, & anima, & corporis in vno esse compositis, virtus superiora, & inferiores, & etiam corpus, & anima inuicem in se influunt, quod in aliquo eorum superabundat, & inde est, quod ex apprehensione anime transmutatur corpus secundum calorem, & frigus, & quandoque vsque ad sanitatem, & aegritudinem, & vsque ad mortem, & 1. 2. q. 22. art. 2. ad 3. li. inquiring. Est autem, & alia naturalis transmutatio organi prout organum transmutatur, quantum ad suam naturalem dispositionem; puta, quod calefit, aut in frigidatur, & alio simili modo transmutatur, & huius transmutatio per accidens se habet ad actum apprehensivum, sed ad actum appetitus sensitivi per se ordinatur huiusmodi transmutatio. Vnde in definitione motuum appetitivum partim materialiter ponitur aliqua naturalis transmutatio organi, sicut dicitur, quod ira est accensio sanguinis circa cor, &c. Vltèrius supponendum est huiusmodi transmutationem corporalem debere proportionari affectioni animæ à qua occasionaliter, & per accidens dimanat, vnde sicuti ex timore, vel tristitia oritur frige factio, & contractio per quam pori corporis constringuntur, vt docet D. Thom. citata q. 26. de veritate art. 3. in corpore, ita è contra ex amore, delectatione, & gaudio ipsius animæ, oritur etiam modo dicto calor, liquefactio, & dilatatio organi corporalis, per quam pori corporis dilatantur, vt docet idem D. Thom. 1. 2. q. 28. art. 5. experientiaque ipsa comprobatur.*

5. 5. Ex dictis ergo deducitur ratio eius, quod dicebamus, cum enim ex amore, & delectatione,

Statione, gaudioque animæ circa spirituales res, oriri possit saltem per accidens transmutatio in organo corporali, secundum calorem, liquefactionem, & dilatationem, inde est quod semel supposito hoc calore, & dilatatione in corporali organo, maximeque adiuncta naturæ debilitate, possint aliquando, etiam nulla præcedente, vel præsentis imaginatione turpi, in ipso corporali organo insurgere, etiam renuente voluntate, motus sensuales, & turpes, imo & in aliquibus, in quibus virtus retentiva feminis fuerit debilis, poterunt tales motus vsque ad eius effusionem omnino inuoluntariam, imo & ipsis incognitam peruenire, vt citatus Magister Basilius Legionensis, vbi supra bene adnotauit, docuitque expresse Abulensis in Mathæi 4. quæst. 68. ad 5. his verbis: *Calefacto corpore insurgit in homine motus libidinis, etiam sine aliqua imaginatione præcedenti, vel præsentis, & iste motus est purus naturalis, nec habet rationem peccati.* In similibus ergo casibus loquitur Mysticus noster Doctor, cuius proinde doctrina securissima, & verissima est.

Potest que id ipsum amplius confirmari ex eo, quod iuxta communem Doctorum consensum, huiusmodi feminis effusio ex corporis debilitate, nulla alia præcedenti causa oritur, quod adeo verum est, vt asserat Abulensis in cap. 15. Leuiti. quæstione 2. & paradox. 1. capite 45. quod ieiunantes potius nocturnam patiuntur pollutionem diebus quibus ieiunant, quam diebus quibus comedunt abundanter, & potissimum, cum ante accubitum aquam solum biberint, non quidem, quia ex hoc materia seminalis multiplicatur, sed quia ex inde virtus retentiva feminis laxatur, & debilitatur. Illi ergo in quibus similis naturæ debilitas reperitur, (de quibus in hac propositione expresse loquitur Mysticus N. Doctor) nihil mirum, quod propter qualis immutationes corporales, etiam si ex læticia, vel delectatione spirituali accidentaliter modo dicto proueniant, patiantur prædictos motus, ipsismet secundum superiorem partem illos respicientibus, imò & aliquando nescientibus, & absque vlla imaginatione turpi præcedente, vel præsentis.

Accedit alia ratio id ipsum suadens, quia scilicet proprius vnus cuiusque naturalis amor in quauis re quantumuis sancta aliquid suum requirere solet, quod optime notauit Taulerus serm. vnico Dominicæ 16. post Trinit. vbi sic habet: *Hic enim noxius amor semper aliquid suum requirit, hacque de causa, & concionibus interest, & Venerabile percipit Sacramentum, vt videlicet aliquid suum accipiat. qui aures habet audiendi audiam, &c.* Quod adeo verum est, vt Rosignolius lib. 3. de disciplin. Christian. perfe&. cap. 6. loquens in proprijs terminis ad rem nostram dixerit: *Voluptas quæ ex spiritu dulcedine fluit, quæ nobis ipsis maxime placere solemus, magis nutrit amorem nostris, quam illecebræ rerum mundanarum, &c.*

Hinc ergo fit, vt cum anima gaudium, & spiritualem delectationem, ac voluptatem in diuinarum rerum contemplatione percipit, ibi etiam naturalis amor quasi insensibiliter, ipsaque anima, vel nesciente, vel repugnante, aliquid sibi proprium requirat, & ideo facile ex tali naturæ desiderio, & appetitu labitur imaginatio ad representandum taliter aliquod obiectum, etiam si aliàs in se ipso sanctum sit, vt delectationem libidinofam excitare possit, vnde turpis motus in inferiori parte, reluctante, vel nesciente ipsa anima insurgunt, nam is qui gaudio, & læticia afficitur, vicinam quandam dispositionem habet ad hoc, vt obiecta libidinosa, vel modo libidinosa

B.
Joannis
à Cruce

Opera
Mystica

NVI

128

ei proponatur, sic attestante D. Gregorio lib. 29. Moral. cap. 12. ibi: *Quia etenim latius voluptas iuxta est, letis moribus luxuriam proponit.*

3. Consulto autem omittimus rationem aliam, quae defumitur ex malignitate, & arte, ac impugnatione Dæmonis, immitentis in phantasia orationis tempore representationes turpes, ut inde turpes motus excitentur, qui animam ab ipsa contemplatione auertant: hanc ergo rationem consulto omittimus, quia & si verissima sit, communique Sanctorum Patrum, & Doctorum Catholicorum consensu comprobata, quorum testimonia passim occurrentia modo referre non oportet, eandemque rationem secundo loco assignet Mysticus noster Doctor, inter tres rationes, quas initio illius c. 4. ubi hæc doctrina continetur, proposuerat, tamen de hoc nullus unquam dubitavit, nec id ab aliquo notatum est, sed solum difficultas aliqua esse potuit in prima illa ratione, quam in principio eiusdem capituli assignat IOANNES noster, nosque in principio huius præfiximus, quam proinde dumtaxat elucidandam, & explicandam suscepimus, eiusque legitimum sensum verissimum esse, & ab omni sinistra suspitione omnino liberum optimæque doctrinæ, tam à Theologis, quam à Philosophis communiter receptæ, necnon, & experientiæ omnino conformem esse constat, quod pro eius securitate, & elucidatione satis superque erat: sed pro maiori abundantia, & ut consuetum ordinem seruemus, plura Sanctorum Patrum, & illustrium Doctorum testimonia, in quibus hæc eadem doctrina Venerab. nostri IOANNIS expresse continetur, subiungemus.

§. III.

Testimonijs SS. Patrum, & illustrium Doctorum eadem doctrina corroboratur.

7. ET in primis habemus de hac re illustre, & expressum testimonium in D. Gregorio lib. 10. Moralium c. 8. ubi sic loquitur: *Sæpe contingit, ut ad summa iam mens spiritus eleuet, sed tamen hanc importunis carotens actionibus impugnet, cumque ad contemplanda caelestia animus ducitur, obiectu actionis illicitæ imaginibus reuerberatur, nam carnis reperit hæc stimulus sauciat, quem extra carnem contemplatio sancta rapiobat, celum ergo simul infernusque sociatur, cum vnam eandemque mentem, & subleuatio contemplationu illuminat, & impugnat tentationis obscurat, ut & videat intendendo, quod appetat, & succumbendo in cogitatione trahit, quod erubescat. De caelo quippe lux oritur, infernus autem tenebris possidetur, in vno ergo celum infernusque redigitur, cum mens, quæ iam lucem patriæ superna considerat, etiam de carnis bello tenebras occultæ tentationis portat, &c. Idemque docet h. eiusdem operis c. 19. ubi sic in ipso orationis sacrificio importuna se cogitationes ingerunt, quæ hoc rapere, volunt colere velle, quod in nobis Deo stantes immolamus. Vnde abraham cum ad occasum solis sacrificium offerret, resistens aues pertulit, quas studiosè ne oblatum sacrificium raperent, abegit; sic nos cum in ara nostræ holocaustum Deo offerimus, ab immundis hoc volucris custodiamus, ne maligni spiritus, & per se cogitationes rapiant, quod mens nostra offerre se Domino vtiliter sperat, &c.*

10.

Id ipsum fatetur ex propria experientia D. Hieronymus in dialogo ad uictoriam Lucif.